

UNIVERSITY OF GHANA

(All rights reserved)

DEPARTMENT OF TEACHER EDUCATION

SCHOOL OF EDUCATION AND LEADERSHIP

COLLEGES OF EDUCATION

END OF SEMESTER TWO EXAMINATIONS FOR LEVEL 200, 2023/2024

B.ED. PROGRAMME

COURSE CODE: TEJS 214

COURSE TITLE: MORPHOLOGY AND SYNTAX OF A GHANAIAN LANGUAGE (TWI)

TIME: 2 HOURS

Instruction: Answer all questions in Section A and 3 questions in Section B.

\ SECTION A

1. Yeinom nyinaa ye nsiakyire wɔ Twī gye se.....
  - A. -ma
  - B. -foɔ
  - C. -nom
  - D. -mu
2. Asemfua biara eka bere a yeayi mfamho mɔɔfem biara afiri ho no nc.....?

- A. asemfuase
B. asennua
C. asenhini
D. mmataho
3. Asemfua bi a wobretumi de mmataho biara se nnanenu anaa nyafirim abata ho no ne.....?
A. asemfuase
B. asennua
C. asenhini
D. moɔfim
4. Yeinom baako nye mmataho ahodoɔ a yewɔ no wɔ Twi mu.....
A. nsiakyire
B. nsianimu
C. nsimu
D. nsinkyen
5. Yei mu baako nye edin mmataho dwumadie.....
A. etumi kyere dodoɔ
B. etumi kyere se biribi so
C. etumi kyere se biribi wɔ twam kabea
D. etumi kyere mmaa din
6. Moɔfem a yede ka asemfua bi ho ma no tumi sesa asemfuakuo a asemfua no wɔ mu no ye.....
A. Nyafirim moɔfem
B. Ahosodi moɔfem
C. Odeneho moɔfem
D. Nnanemu moɔfem
7. Yeinom mu dee ewɔ hene na enye Twi Kasamu nhyehyee ahodoɔ no bi?
A. ɔkasamu tiawa
B. ɔkasamu mmɔho
C. ɔkasamu kuntann
D. ɔkasamu kesee kuntann
8. Dwuma ben na dee woɔsan aseɛ no redi wɔ ɔkasamu yi mu “Kofi ye ɔmanpanin”
A. ɔyeʃoo
B. Ayədeɛ
C. ɔboafoo
D. Nkyerekyeremu
9. Yeinom mu baako nye ɔkasamufa kumaa ahodoɔ no mu baako.
A. Nnyinasoo kasamufa kumaa
B. Nkekaho kasamufa kumaa
C. ɔtebeka kasamufa kumaa

- D. Adeyr kasamufa kuman
10. Edin kasasin ye okasasin a ne nnyinasoo no ye ..... asem
A. Edin
B. Adeyr
C. Okyerefoo
D. Nkabomder
11. 'Papa tenten no resi nneema'. Dee woasan asee no redi dwuma se.....
A. Nkyerekyeremu
B. Okyerefoo
C. Oyeoo
D. Ayodee/Oyetia
12. 'Nsawam paano ye de'. Dee woasan asee no redi dwuma se.....
A. Nkyerekyeremu
B. Oboafos
C. Okyerefoo
D. Edin
13. 'Nana Addo, Ghana manpanin no reba yen kurom ha', Dee woasan asee no redi dwuma se.....
A. Nkyerekyeremu
B. Okyerefoo
C. Nsiho
D. Oboafos
14. Yei mu deehene na enye okyerefoo ahodoos?
A. Yebea kyerefoo
B. Anoden kyerefoo
C. Gyinase kyerefoo
D. Nkekaho kyerefoo
15. Se wode okasamu "Kofi redidi" ko dari anaa ngoo kabea a okasamu no beye.....
A. Kofi rennidi
B. Kofi nnidi
C. Kofi bedidi
D. Kofi annidi
16. .... ye moɔfim ketewa bi a eno ara tumi da ne ho wo akwannuasa so
nanso ne nyinaa nteasee ye pe.
A. Moɔfo
B. Alomoɔfo
C. Moɔfim
D. Moɔfɔgɔ
17. .... ye asemfua anaa asenhini nketenkete bi a wɔkye mu a eyε yie na nteasee wo
mu.

- A. Maafo
B. Alomaafo
C. Maafsim
D. Maaflogyi
18. Maafsim a entumi nnyina ne ho so se asemfua gye se yede bata asennua bi ho ansa na ne
nteaser awie mu die ne.....
A. Ahosodi maafsim
B. Asenhini maafsim
C. Nyafirim maafsim
D. Mfamho maafsim
19. Maafsim ahodoo sen na ewa asemfua anuanom mu ?
A. mmiensa
B. mmienu
C. enan
D. baako
20. Dey edidi sooo yi mu deehene na enye ahosodi maafsim?
A. sika
B. foɔ
C. baako
D. foro
21. Edin ben na yede ma mmataho a yede si asennua bi anim .....
A. nsiaainmu
B. nsiakyire
C. nsimu
D. asemfuase
22. Asemfua bi tumi ka asemfuakuo kumaa ho bere a....?
A. entumi nyini na ebi mmeka ho
B. etumi nyini na nsemfua afosoro beka ho
C. etumi fa ahosodi ne mfamho maafsim
D. entumi mfa ahosdi ne mfamho maafsim
23. Yeinom nyinaa ye nsemfuakuo atitire gye se .....,
A. Adeye
B. Edinnsiananmu
C. Okyerefoɔ
D. Edin
24. Yei mu deehene na enye nsemfuakuo kumaa?
A. Edin nkyerekyceremu
B. Edinnsiananmu
C. Nkabomdee
D. Edinasikyibea

25. Kasasua fa a ehwe asemfua nhychyece ne mpensemensemu ne kwan a yekcka bom nya asemfua no ne?

- A. Semantesc
- B. Fonologyi
- C. Mofologyi
- D. Sentase

CFA B

(Mma 75)

Bua nsemmissa a edidisoɔ yi mu mmiransa

1. (a) Ye adekyere nhchyeere pono a wode bakyere adesua bi wo sentase mu wo gyinapen nson (mma 20)
  - (b) Twere adekyere nhchyeere pono ho mfasoo num (5). (mma 5)
2. Kyerekyere nsemfuaye akwan num (5) mu na ma emu biara nhwesoo a efata. (mma 25)
3. (a) Edeen ne adekyere aboadee? (mma 5)
  - (b) Kyere akwan nan a wobesa so apaw adekyere aboadee de akyere sentase wo suadan mu. (mma 20)
4. Gyina nhwesoo ahodoɔ a efata wo wo kasa mu na kyere nsemfua yinom mu (mma 25)
  - a. Məfələgyi
  - b. Məɔsem
  - c. Alomɔəfo
  - d. Məɔfo
  - e. Nyafirim mɔɔsem
5. (a) Fa nhwesoo a efata kyerekyere okasamu mu. (mma 5)
  - (b) Kyerekyere okasamu ahodoɔ a edidisoɔ yi mu na ma emu biara ho nhwesoo num (5) (mma 20)
    - a. Okasamu tiawa
    - b. Okasamu mmɔho
    - c. Okasamu kuntann

END OF PAPER